

DATE ISTORICE PRIVITOARE LA BISERICA „SFINȚII ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIIL” DIN SATUL CIORNA, RAIONUL REZINA

Mihai PURICI¹

Cuvinte cheie: Ciorna, Republica Moldova, biserică, preoți, istorie locală

Keywords: Ciorna, Republic of Moldova, church, priests, local history

Satul Ciorna este parte componentă a raionului Rezina din Republica Moldova, situat între râul Nistru și pâraiele Ciorna și Rezina, astfel încât în părțile de nord și sud este mărginit de câte un defileu natural. Este incertă prima atestare documentară. Unii au interpretat greșit și au asociat prima atestare a acestei localități cu cea a Rezinei din 5 februarie 1495², deși documentul se referă clar la Rezina. Se poate admite că acea așezare cuprindea și gospodăriile din actualul sat Ciorna, însă nu este menționat expres acest lucru. Conform legendei, pan Negrea a descălecat aici în prima parte a sec. XV și așa satul s-a numit Valea lui Negrea sau Valea Neagră. Mai verosimilă pare opinia, care susține că numele vine de la pâraul Ciorna și defileul pe care acesta îl formează, adică de la „apa neagră” sau „valea neagră”, în formă slavizată, satul aflându-se la gura de vărsare a acestuia în Nistru. În Evul Mediu a făcut parte din extremitatea sudică a ținutului Soroca sau conform unor alte surse în extremitatea nordică a ținutului Orhei. Din perioada modernă a făcut parte din județul Orhei, iar în prezent din raionul Rezina.

Pomenirea localității în perioada medievală se face în context funciar și comercial, ca element ce aparținea diverșilor boieri. Există o mențiune de la 29 martie 1552, când Valea Neagră, la Fântână, trecea în posesia lui Gheorghe Diac în urma unui schimb de moșii. La 30 martie 1611 preotul Filip și frații săi stăpâneau o treime din ocina satului Ciorna. Domnul Ștefan Tomșa întărește, la 12 mai 1622, lui Dumitru Buhuș un număr de sate, dar și o parte a moșiei Ciorna³. La 16 iunie 1775 Grigorie Alexandru Ghica, printr-o carte de întăritură, le dă mazililor din Rădeni, ținutul Iași - Savin Racoviță, Grigoraș Dontul și Polimăr Darii dreptul de a stăpâni „a lor dreaptă ocină și moșie, anumi Ciorna și Solonețul, de la ținutul Sorocii și să aibă dreptul de a lua dejmă din țarini cu pâine, den fânați, din prisăci cu stupi, însă din cincizăci și unul. Iar fiind mai puțini, va lua

---

¹ Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași - Facultatea de Istorie, IAȘI.

² *** *Localitățile Republicii Moldova: întinerar documentar – publicistic ilustrat*, vol. 4, Chișinău, Editura Fundația „Drăghieștea”, 2002, p. 120. (în continuare *Localitățile...*).

³ *Ibidem*, p. 122.

câți o para de stup de bălți cu pești, din grădini cu legumi, din cele ce vor fi pentru negoțatorie”⁴.

Satul era deja subiectul unui litigiu la 28 noiembrie 1775 când este amintită stăpânirea domniței Rocsanda Racoviță asupra moșiilor Ciornei, ținutul Soroca și Viteleuca din Cernăuți și altele de la tatăl său răposat domnul Mihai Racoviță. Inițial, soțul său Grigoraș Costache era proprietarul însă exista un litigiu cu vistiernicul Toader Paladi cu privire la aceste moșii. Domnul a dat câștig de cauză Rocsandei. Procesul a continuat și Constantin Paladi, fiul lui Toader, se judeca pentru moșii, prezentând dovezi că tatăl său le primise de la domnie. Domnul își menține hotărârea inițială⁵. Conform recensământului din 1773 mănăstirea Căpriană, închinată mănăstirii Zografu de la muntele Athos, încă din 1698, de către Antioh Cantemir, avea în stăpânire satul Ciorna cu 15 capi de familie sau contribuabili⁶.

Biserica din Ciorna cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” a fost ridicată în 1791; fiind din lemn, nuiete, lipită cu lut, acoperită cu stuf și se menționează că are foarte puține cărți de cult⁷. În 1817, în cadrul recensământului desfășurat de Imperiul Rus, în satul Ciorna erau 2 preoți, 2 dieci, și doi pălămari; 41 de stăpâni și o văduvă, fiind vorba probabil doar de capii familiilor, adică o populație de enoriași relativ redusă. Existența anterioară a satului sugerează și pe cea a unui mai vechi lăcaș de cult, dar nu este consemnat. Starea socială și economică era destul de modestă. În 1817, când îi aparținea lui Alecu Ghica, „satul nu are suficient pământ pentru a se întreține, așa că oamenii mănâncă pește, au câteva livezi și 3 mori pe râulețul Ciorna”⁸. În 1835 Ecaterina Ghica devine proprietara satului alături de vornicul Carp Moșneaga⁹. Evlavioasa Ecaterina Ghica, în 1849, a reclădit din piatră biserica cu hramul „Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril” din Ciorna, în forma care se păstrează și astăzi¹⁰. În 1873, Ciorna apare iarăși pe lista moșiilor deținute de mănăstirea Căpriană, deposedată tot în acest an de majoritatea posesiunilor¹¹.

---

⁴ Larisa Svetlicinai, Demir Dragnev, Bociarov Eugenia, *Documente privitoare la istoria Țării Moldovei în sec. XVIII-lea*, Colecția Moldova în epoca feudalismului, vol. X, Editura Civitas, Chișinău, 2005, p. 27-28.

⁵ *Ibidem*, p. 32-36.

⁶ Gheorghe Postică et alii, *Mănăstirea Căpriană cu Schitul Condița (secolele XV-XXI)*. Studii, documente și materiale, Editura Cartdidact, Chișinău, 2019, p. 106, 194.

⁷ Ion Halipa, „Сведения о состоянии церквей Бессарабии 1812—1813 гг” в Труды Бессарабской губернской учёной архивной комиссии // „Mărturii despre starea bisericilor Basarabiei în anii 1812-1813” în *Lucrările Comisiei științifice arhivistice din gubernia Basarabia*, Vol. 3, Chișinău, 1907, p. 241.

⁸ Idem, *Роспись землевладения и сословнаго строя населения Бессарабии по данным переписи 1817 года в Труды Бессарабской губернской учёной архивной комиссии* // „Listă cu proprietarii de pământuri și structura socială a populației Basarabiei, conform datelor recensământului din anul 1817” în *Lucrările Comisiei științifice arhivistice din gubernia Basarabia*, vol. 3, Chișinău, 1907, p.124-125.

⁹ *Localitățile ...* p. 123.

¹⁰ Anuarul Eparhiei Chișinăului și Hotinului, 1922, p. 154.

¹¹ Gheorghe Postică, *op.cit.*, p. 110.

Biserica de piatră din satul Ciorna face parte din tipul bisericilor moldovenești în formă de navă, cu influență neoclasică, separată în pridvor, pronaos, naos și altar; cu toate că pridvorul pare adăugat mai târziu. Turla bisericii, situată deasupra pronaosului, este de formă pătrată. Pridvorul este scund și formează un fronton de formă triunghiulară, pe care se afla în trecut icoana hramului, iar în vârf are o turlă mică cu acoperișul în formă de bulb, o expresie a influenței rusești. Frontoane triunghiulare sunt prezente și la baza acoperișului în formă de piramidă patrulateră a turlei mari, unde sunt și clopotele bisericii, pe fiecare latură este reprezentată câte o cruce, la baza turlei este câte un geam pe fiecare latură de formă dreptunghiulară, iar în partea superioară ia forma triunghiulară; turla are în vârf o cruce. Pe peretele de vest al pronaosului este o fereastră rotundă de dimensiuni mici. Biserica are câte două ferestre dreptunghiulare pe pereții de nord și sud ai naosului și are două ferestre în altar, pridvorul este mai bogat în geamuri, fiind o anexă specifică gospodăriilor locului, în care pătrunde multă lumină naturală. Naosul are o formă alungită, cu boltă semicilindrică. Deasupra naosului se află o turlă mică în formă de bulb, specific rusească, care pare adăugată mai târziu, în timpul unei reabilitări. Absida altarului este semicirculară, în partea dreaptă se află o încăpere adițională diaconiconul, care pare adăugat ulterior zidirii lăcașului (Fig. 1). Biserica are cafas deasupra pronaosului, prin care se face acces în turla mare. În 1895 a fost instalată o nouă catapeteasmă, în 1913 biserica a trecut printr-o renovare totală, acoperișul de șindrilă fiind înlocuit cu tablă¹². În curtea bisericii se află și casa parohială, care pare a fi din perioada sovietică, estimativ din anii 1960. Este interesant faptul că biserica are forma de navă, specific bisericilor din zona Moldovei și nu are caracteristicile bisericilor rusești, chiar dacă a fost ridicată în timpul dominației Imperiului Rus în Basarabia și are influență neoclasică. La momentul actual interiorul este complet renovat, pereții sunt de culoare albă, catapeteasma este din lemn și are aceeași nuanță, în partea centrală este intrarea în altar, pe lângă cele două intrări din părți, intrarea centrală este flancată de trei icoane, care formează partea de jos a catapetesmei; în partea centrală a catapetesmei este reprezentată Cina cea de Taină, cu câte trei icoane prin părți, care formează al doilea nivel. Exteriorul este tencuit, dar nu a mai fost revopsit după renovare și păstrează nuanța de gri, doar la nivelul turlei se poate observa culoarea originală, adică galbenă cu margini albe și cu brăuri albe la geamuri și la cornișa turlei. Strana se află în partea dreaptă a naosului, lângă altar; tetrapodul, la fel, este nou și are reprezentată câte o cruce pe fiecare latură. Curtea bisericii este destul de spațioasă, împrejmuită, astăzi, cu un gard de fier. În fața intrării în biserică este o troiță mare de piatră, ce poate data de la începutul sec. XX, tema reprezentată fiind cea a Răstignirii (Fig. 2).

În 1872, pe lângă biserica din sat, s-a deschis o școală de alfabetizare, la care învățau 56 de băieți și 5 fete sub îndrumarea învățătorului Dumitru Cojuhar¹³. Populația satului și numărul enoriașilor a crescut destul de mult. În 1859, satul Ciorna avea 291 de

¹² Alexandru Cerga, *Bisericile Basarabiei. Dicționar enciclopedic*, vol. 2, Chișinău, Editura Civitas, 2016, p. 448.

¹³ *Localitățile...*, p. 123.

locuitori, în 1897 deja 763 de locuitori, pentru ca în perioada interbelică în 1923 să ajungă la 1628 de oameni¹⁴.

Biserica a fost descrisă de către călătorul care a ajuns în 1938 prin părțile Rezinei, Joachim Botez, astfel: „Ciorna, satul cu bisericuța ce răsare din grădini, portocalie, cu brăie și chenare albe și două turlă verzi ca doi castraveți de sămânță”, e dificil să spunem dacă cea de-a doua turlă este cea mică, de deasupra altarului, din prezent sau a existat alta pe locul ei¹⁵.

Odată cu instaurarea autorității sovietice în Basarabia, după încetarea celui de-Al Doilea Război Mondial, s-a încercat închiderea bisericii din sat. În anii 1947-1948, un grup de localnici, în frunte cu Ivan Rusu, consilierul local din sovietul sătesc, au încercat să închidă lăcașul de cult. Ivan Rusu a deținut funcția de șef al comisiei cultural-științifice din sovietul sătesc și pe cea de șef al colhozului. Cei amintiți în primul rând au vrut să dea jos crucea de pe biserică; o persoană s-a urcat, dar a căzut și a suferit o fractură, fără să reușească să scoată crucea. A îndoit-o, însă, ea rămas strâmbă pentru o lungă perioadă de timp. Populația satului s-a adunat în preajma bisericii și s-a opus închiderii, astfel că autoritățile locale au renunțat la idee. Ulterior au existat alte presiuni: în anii 1950 au fost interzise înmormântările cu steaguri și cu cântări bisericești, s-a interzis prohodul, o perioadă se permitea săvârșirea slujbei doar în biserică, iar pe drumul de la biserică spre cimitir nu se purtau steaguri și nu se cânta. Mai târziu s-a renunțat la măsurile restrictive¹⁶.

Inundațiile au afectat de mai multe ori biserica, amplasată în imediata vecinătate a Nistrului și despărțită de un șes inundabil, diferența față de nivelul apei, variază în funcție de anotimp, precipitații ș.a. Sunt menționate deversări ale Nistrului în 1871 și 1891, atunci fiind afectate o parte din locuințele satului, dar și biserica¹⁷. Lăcașul a avut de suferit mai ales după construirea hidrocentralei de la Dubăsari în 1956, astfel că la nord Nistrul și-a lărgit considerabil albia, inundând și o mare parte a satului, populația fiind mutată mai departe de râu, spre dealul Ciornei, existând tot atunci și un plan de demolare a bisericii. În urma inundației din 1967 a existat o altă încercare de a închide biserica, din partea executivului raional Rezina. Sătenii s-au împotrivit și în acest caz, reușind să-și păstreze biserica deschisă pe toată perioada stăpânirii sovietice asupra Basarabiei¹⁸.

Legea anti-bisericească din 1960 s-a soldat cu închiderea treptată a numeroase biserici din RSSM, către anul 1968 au rămas deschise doar 194 de biserici din 898 câte fuseseră în Basarabia în 1941 după eliberarea ei de către armata română¹⁹. În pofida politicii de stat, biserica din satul Ciorna nu a fost închisă de comuniști și a activat pe toată

---

¹⁴ *Ibidem*.

¹⁵ „Curentul”, nr. 3692, 15 mai 1938, p. 1.

¹⁶ Raisa Cebotar (localnică de 85 de ani), interviu realizat de Mihai Purici în data de 20.03.2023, în satul Ciorna, raionul Rezina.

¹⁷ *Localitățile...*, p.123.

¹⁸ Alexandru Cerga, *op.cit.*, p. 448-449.

¹⁹ Valeriu Pasat, *Biserica ortodoxă și puterea sovietică în RSS Moldovenească*, Editura Cartier, Chișinău, 2019, p. 95, 414-415.

perioada ocupației sovietice, fiind una din cele 4 biserici din raionul Rezina, care au rămas deschise, celelalte fiind lăcașele din satele Bușauca, Cinișeuți și Peciște²⁰.

După 1990 s-au demarat lucrări de rehabilitare a bisericii. A fost repictată, iar mai târziu i s-a înlocuit acoperișul și geamurile. Ultima mare inundație a avut loc în anul 2008 când Nistrul a inundat porțiuni din drumul central al satului, la intrare și la ieșire, în zona podețelor care leagă localitatea cu orașul Rezina și cu satul Boșernița. Au fost inundate o parte din gospodăriile aflate în apropiere de Nistru. Biserica, așa cum s-a păstrat pe locul inițial, în apropierea râului, a fost puternic afectată, impunându-se a fi scoase icoanele, cărțile, obiectele de cult²¹. În același an, la 27 decembrie, a fost reparată și sfințită datorită parohului Eugen Boboc, cu participarea P. S. Mitropolitului Vladimir al Moldovei. Pereții interiori ai bisericii au fost vopsiți în culoarea albă, acoperindu-se integral pictura existentă, pe pereți rămânând agățate doar unele icoane. A fost instalată o nouă catapeteasmă din lemn, iar pereții exteriori au fost tencuiți și biserica nu a mai fost revopsită în culoarea galbenă cu brâuri și colțuri albe, așa cum era întipărită în ochii tuturor localnicilor. Biserica a pierdut mult din elementul său autentic, interiorul fiind complet renovat, mobilierul a fost înlocuit, în altar se mai păstrează cruci și icoane mai vechi, una dintre care, din spusele starețului Mănăstirii Saharna, din același raion, ar fi o troiță dedicată Eroilor Ardeleni care au eliberat Basarabia și zona Rezinei în 1941, datând din acea perioadă, la fel cum este și troița din curtea mănăstirii pomenite²². Nu am reușit, până acum, să vedem și să analizăm această troiță, însă pe viitor va reprezenta subiectul unui alt articol științific.

Alexandru Cerga a reușit să adune date despre parohii bisericii, listă care va fi redată aici: 1774 - *papa Alexii*; 1803-1830 - *Nicolae Novîțchi*; 1823-1828, 1837-1847 - *Fedosei Simion Scurtu*; 1830-1837 - *Andrei Ștefan Crajevschi*, 1847-1849 - *Cornel Afanasie Dacinschi*, în 1848 era în urmărire penală pentru vătămare corporală; 1849-1851 - *Teodor Vasile Mihalache*; 1851-1852 - *Moisei Șostacovschi*; 1866 - *Constantin Nicolae Cozac*; 1867-1870 - *Grigore Constantin Cegan*; 1870-1875 - *Iacob Popov*; 1875-1884 - *Gheorghe Manuil Bejan*; 1883-1905 - *Gheorghe Nicolae Moșanu*; 1905-1909 - *Pavel Ioan Afanasiev*; 1909-1910 - *Vladimir Cemârtan*; 1911-1933 - *Iosif Franț Samec*; 1933-1941 - *Mihail Tanov*; 1941-1942 - *Ioan Tomega*; 1942-1944 - *Traian Gogoncea*; 1946-1947 - *ieromonahul Andrei Mamont Voiținski*; 1947-1949 - *Ioan Petru Chiorescu*; 1958-1963 - *Grigore Hanchevici, Nicolae Climovici, Leon Trofimov*; 1968 *Serghei Doina*; 1990- *A. Benzari, Ioan Bâtcă*. Din februarie 1996 preot paroh este Eugen Boboc²³.

În curtea bisericii Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil din Ciorna se află un mic cimitir, unde au fost înhumați parohii și alți slujitori ai Domnului din comunitate. Despre

²⁰ Nicolae Proca, *Rezina. File din istorie*, Ediția a II-a, Tipografia Avi-print, Chișinău, 2018.

²¹ <https://www.youtube.com/watch?v=KunWP3wI8gg>, accesat: 01.03.2023.

²² Starețul mănăstirii Saharna, arhimandritul Adrian Baciuc, interviu realizat de Mihai Purici în data de 20.02.2023.

²³ Alexandru Cerga, *op.cit.*, p. 449-452.

trei dintre parohii menționați mai sus se poate spune, cu certitudine, că își au mormintele în curtea bisericii: Gheorghe Nicolae Moșanu, Pavel Ioan Afanasiev și Iosif Franț Samec, fiecare mormânt fiind împrejmuțit cu câte un grilaj de fier. Gheorghe Nicolae Moșanu a slujit între anii 1883-1905, a decedat la 8 iulie 1905 la Ciorna. A fost fiu de preot, născut la 1849 în satul Novaci, jud. Chișinău. În 1882 a fost hirotonit preot pe seama bisericii din Izvoare, iar la 14 august 1883 a fost transferat la biserica din Ciorna²⁴. Are un mormânt bogat, cu un fanar sub în formă de bulb de culoare albastră în zona capului și o piatră de mormânt incizată în formă de cruce pe partea superioară și un text în limba rusă despre răposat, este menționat faptul că a deținut funcția de paroh timp de 23 de ani, iar drept încheiere scrie: „Миръ праху твоему, дорогой отецъ” în traducere fiind „Pace cenușii tale, drag părinte”, semn al înaltei aprecieri și a dragostei de care a beneficiat parohul din partea enoriașilor, având în vedere și perioada lungă în care acesta a deținut funcția.

Pavel Ioan Afanasiev a fost paroh în perioada anilor 1905-1909. Născut în 1883 în Cojușna, era fiu de nobil, absolvent al Școlii spirituale și al Seminarului Teologic din Chișinău la 1904; La 15 septembrie 1905 a fost hirotonit diacon, iar la 16 octombrie 1905 a fost hirotonit preot²⁵. A decedat în data de 18 noiembrie 1909, la 26 de ani. Acesta are un monument funerar cu o compoziție sculpturală interesantă, alcătuită dintr-o cruce, care se sprijină pe o bază unde este sculptată o *Evanghelie* deschisă pe un analog cu acoperământ; pe fila din dreapta este versetul din *Evanghelia după Ioan* în limba rusă și anume: *Пастырь добрый душу свою полагает за овец своих*, în traducere fiind *Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oile sale*. Pe acest ansamblu se regăsesc informații sumare despre parohul defunct, pe o latură, iar pe alta scrie în aceeași limbă rusă: „Dormi în pace, cinstite, om silitor pe câmpurile lui Hristos”.

Iosif Franț Samec a fost paroh între anii 1911-1933. Născut la 11 ianuarie 1880 în Novograd, județul Ismail, era fiu de țăran, absolvent al Seminarului din Chișinău în anul 1903. La 14 decembrie 1903 a fost hirotonit pe seama bisericii din satul Izvoare, iar în 1911 a fost transferat la biserica din Ciorna. A murit la 7 septembrie 1933²⁶. La mormântul său este o cruce de fier, pe care scrie în limba rusă: „Protoiereul Iosif Samec, decedat la al 52-lea an al vieții. Pace cenușii tale, drag soț și părinte”. E curios faptul că inscripția nu este în limba română, având în vedere faptul că a activat în perioada interbelică. Numele acestuia sugerează însă că nu era român, iar inscripția de pe cruce este comandată de familie, din moment ce menționează: „drag soț și părinte”. În 1922 este menționat diaconul cântăreț al bisericii, Luca Margină, de 56 de ani, care practică serviciul din 1883²⁷. Pe o altă cruce mai modestă sunt însemnele Isus Hristos Nika și apare numele matusa Maria, foarte probabil fostă preoteasă. Mai există și alte cruci care poartă inscripții indescifrabile astăzi.

---

²⁴ *Ibidem*, p. 450.

²⁵ *Ibidem*, p. 451.

²⁶ *Ibidem*.

²⁷ Anuarul Eparhiei Chișinăului și Hotinului, 1922, p. 154.

Biserica din Ciorna a beneficiat de-a lungul timpului de foarte puțină atenție, chiar dacă are o anumită vechime, în comparație cu multe alte biserici basarabene și un trecut zbuciumat. Este un lăcaș a cărui activitate a rezistat presiunilor autorităților sovietice de nivel local, raional și republican, care îl voiau închis, enoriașii apărându-și biserica, ce a rămas deschisă și funcțională în plin regim ateu. Populația satului și-a demonstrat caracterul creștin și a păzit cea mai importantă clădire spirituală a satului, ca aceasta să nu-și schimbe destinația și să servească scopului său inițial, astăzi din păcate doar forma sa păstrează elementul autentic, pentru că interiorul a fost complet modificat în urma inundației din 2008 și multe elemente s-au pierdut; pereții interiori au fost vopsiți în alb, mobilierul, icoanele și catapeteasma sunt noi, pereții exteriori nu au mai fost revopsiți în culoarea galbenă și albă, așa cum ar fi fost normal pentru a-i reda bisericii aspectul anterior. Este deosebit de importantă valorificarea istoriei locale și a monumentelor, clădirilor laice sau ecleziastice care nu s-au bucurat, până acum, de interesul cuvenit. Măcar pasionații de istorie din localitățile respective ar trebui să se ocupe de patrimoniul local. Demersul de față se dorește a fi o pildă și un îndemn în acest sens.

*HISTORICAL DATA REGARDING THE CHURCH „SAINTS ARCHANGELS
MICHAEL AND GABRIEL” IN THE VILLAGE OF CIORNA, REZINA DISTRICT
(Abstract)*

Church of the Holy Archangels Michael and Gabriel from Ciorna village, the Rezina district, Republic of Moldova, was built in 1791 from wood, smeared with clay and a reed roof and had insufficient books in the beginning. In 1849, the owner of the village, pious Ecaterina Ghica, built the stone church. The church is part of the category of Moldavian churches in the shape of a ship, with neo-classical influence, separated into a porch, narthex, nave and altar. The spire of the church is square in shape, and above the nave is a small bulb-shaped spire. On the right is the diaconicon, which was added later. In the yard is the parish house, which was also added later than 1849. During the Soviet period, there were several attempts to close it, but the village population protested and managed to keep the church open. It has been affected by floods several times. In the churchyard, there are several graves, of which 3 can be said to belong to the former parishioners.

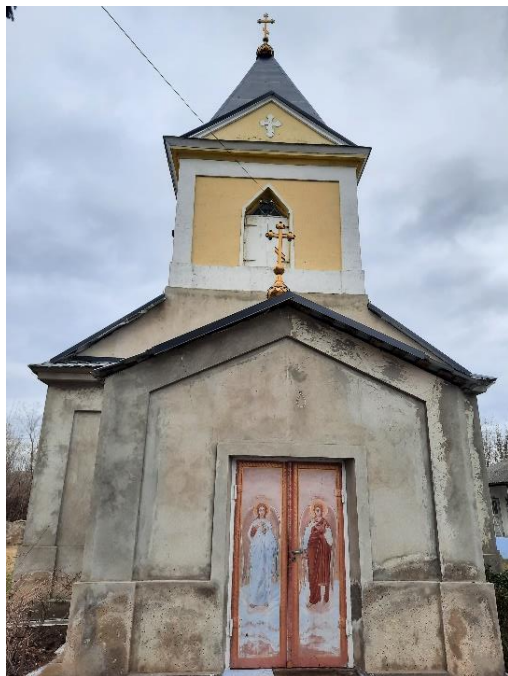

Fig. 1. Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”
din satul Ciorna, raionul Rezina

Fig. 2. Troița din curtea bisericii
„Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”